

*Parafia Ewangelicko-Augsburska
w Koninie*

2018
ROK ŚWIADECTWA KOŚCIOŁA

Stefania Łucja Esse

Urodziła się w Koninie 17.05.1876 w znanej rodzinie Petschke, pochodzenia czeskiego. W 1893 roku ukończyła Kaliskie Gimnazjum Żeńskie, uzyskując patent ze złotym medalem— wszystkie 16 ocen w stopniu celującym. Studiowała w Instytucie Kształcenia Nauczycieli Szkół Średnich w Petersburgu. Do Konina wróciła z dokumentem sygnowanym przez Ministerstwo Oświaty Rosji, uprawniającym ją do uczenia dzieci w domach. Znała języki francuski i niemiecki. W latach 1897-1901 była nauczycielką na pensji Heleny Semadeniowej. W 1901 roku wyjechała do Kalisza i tam na pensji wykładała języki i matematykę. W 1903 roku wyszła za mąż za notariusza Tadeusza Esse. Po śmierci męża wróciła z synami do Konina. W latach 1908 do 1913 kontynuowała pracę nauczycielki na pensji Janiny Komornickiej, oraz w męskiej Szkole Handlowej, podlegającej Ministerstwu Przemysłu i Handlu. Dysponowało ono liberalniejszym programem nauczania, dlatego szkoła mogła wprowadzić język polski jako wykładowy. Po przekształceniu uczelni w Gimnazjum Humanistyczne nadal pracowała jako nauczycielka i miała okazję witać 19 lipca 1921 roku Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego wizytującego w mieście z okazji poświęcenia sztandaru 18. Pułku Piechoty i krzyża wmontowanego na konińskich błoniach ku czci i pamięci Ojca Tarejwo. Dodatkowo przez wiele lat S. Esse prowadziła naukę języków obcych w Żeńskim Gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczym. W latach 1922-1924 uczyła też w Gimnazjum Żeńskim im. Królowej Jadwigi, szkole kierowanej przez J. Pieniążkową, gdzie nauczala aż do 1933 roku. Jej wychowankami były takie osoby jak: Erik Rossin (aptekarz), Witold Sztark (wojskowy, z-ca komendanta Szkoły Podchorążych Artylerii), Henryk Soszyński (dyrektor Kina Polonia), Tadeusz Konat (nauczyciel), Jan Sznajder (pracownik WZGS Konin), Józef Meller (mgr prawa), czy Mieczysław G. Bekker (profesor uniwersytetu w Michigan, konstruktor pojazdu księżycowego LRV dla programów Apollo 15, 16 i 17). Prowadziła różne akcje oświatowo-kulturalne, współorganizowała wiele głośnych obchodów rocznicowych, w tym m.in. patriotyczno-religijnej manifestacji związanej z setną rocznicą śmierci Naczelnika powstania 1794 Tadeusza Kościuszki, czy akcji zbierania środków na wybudowanie w Ignacowie pomnika na symbolicznym grobie powstańca 1863 roku. Każdego roku, z okazji "Dni Chopinowskich" występowała z okolicznościowymi referatami. Działała w Polskim Towarzystwie Krajoznawczym, Towarzystwie Ratowania Tonących, Towarzystwie Wioślarskim.

Była właścicielką największej kamienicy w mieście, zwanej "Konińskim Wawelem", Ważnym elementem kamienicy był narożny pokój z balkonem zwieszającym się wprost na ul. Wiejską, obecnie Staszica, gdzie w letnie wieczory grywał kwartet smyczkowy bądź odbywały się lekcje śpiewu oraz próby nowej sztuki muzycznej, którą wystawiała szkoła.

Okres okupacji przeżyła mieszkając w mniejszym pokoju swojego mieszkania, z konieczności udostępniając większy pokój niemieckiemu żołnierzowi. Czując się Polką odmówiła podpisania Volkslisty i rozmów z Niemcami w ich języku. W latach 1939-1943 prowadziła tajne nauczanie dzieci. Należała do żeńskiego ugrupowania konspiracyjnej Polskiej Organizacji Wojskowej. Już po wojnie, 12 kwietnia 1957 roku, Stefania Esse przemawiała podczas uroczystego odsłonięcia tablicy na frontonie dworku swojej przyjaciółki, powieściopisarki Zofii Urbanowskiej. Zmarła 25.12.1959 w Koninie, pochowana na cmentarzu ewangelickim przy ul. Kolskiej.